

Nadere wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Ziektewet, de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Werkloosheidswet en de Kinderbijslagwet

(Voorzieningen in verband met verkorting van de wekelijks arbeidstijd)

VERSLAG

Nr. 5

De commissie, in welke handen de voorbereiding van het onderhavige wetsontwerp is gesteld, heeft de eer daaromtrent het volgende verslag uit te brengen.

Algemeen

Tal van leden konden zich met de strekking van het wetsontwerp verenigen. De invoering van een verkorting van de wekelijkse arbeidstijd maakt het naar hun oordeel nodig de wettelijke voorschriften met betrekking tot de sociale verzekering aan te passen.

Verschillende leden constateerden, dat het huidige systeem van premie- en uitkeringsberekening op basis van 6 dagen — als zijnde kennelijk de normale en meest voorkomende situatie — in principe onverlet blijft gelden. De voorgestelde wijzigingen beogen slechts een aanpassing om het mogelijk te maken van de geldende voorschriften af te wijken. De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af, of de situatie inmiddels niet zo is geworden, dat wat vroeger normaal was — een 6-daagse arbeidsweek — thans abnormaal is geworden. In dit verband wezen zij op de recente ontwikkeling met betrekking tot de invoering van de 5-daagse werkweek. Is de bewindsman — zo vroegen zij — bekend voor hoeveel van de verplichtverzekerden een 5-daagse arbeidsweek geldt? Zo dit aantal minder dan de helft mocht zijn, is de bewindsman dan niet van oordeel, dat binnen afzienbare tijd het percentage van 50 pct. in de „vijfdaagse” snel zal worden overschreden? Met het oog hierop vroegen deze leden zich af, of niet moet worden overwogen de structuur van de sociale verzekeringswetten dienovereenkomstig — derhalve normaal een „vijfdaagse” met als afwijking een „zesdaagse” — aan te passen. Deze leden zouden het op prijs stellen hierover het oordeel van de bewindsman te vernemen.

Artikelen

Artikel I. Vele leden vroegen zich af, waarom ook niet in de Ziektewet een soortgelijke bepaling wordt opgenomen als in de Werkloosheidswet (artikel 28, 2de lid, onder *d*, nieuw) ten einde door toepassing van een aftrek-, c.q. suppletierегeling voor- en nadelen voor de werknemer op te heffen. Zij merkten op, dat de Sociale Verzekeringsraad hiertoe geadviseerd heeft.

Ook vroegen zij waarom het advies van de Sociale Verzekeringsraad niet wordt opgevolgd om in artikel 29, tweede lid, van de Ziektewet te bepalen, dat er 2 werkwachtdagen gelden.

Verschillende andere leden was het opgevallen, dat blijkens de memorie van toelichting — blz. 5, rechterkolom, derde volle alinea — bij ministeriële beschikking op basis van het nieuwe zesde lid ook kan worden voorzien in hetgeen thans op grond van het huidige derde en vierde lid van artikel 9 door de Sociale Verzekeringsraad kan worden geregeld. De hier aan het woord zijnde leden meenden echter het gestelde te moeten betwijfelen voor wat betreft het huidige derde lid. Het voorgestelde zesde lid handelt immers over het stellen van nadere regelen „ter uitvoering van het bepaalde in de vorige leden”, en het stellen van nadere regelen, „welke afwijken van het bepaalde in de vorige leden”, terwijl het hui-

dige derde lid handelt over de premieheffing „naar de grondslag van het bedrag, waarnaar de uitkering wordt vastgesteld.” Deze leden hadden de indruk, dat het voorgestelde zesde lid niet voldoende ruimte laat om de grondslag voor de premieberekening te veranderen.

Artikelen II, III, IV en V. Verschillende leden merkten op, dat in al deze artikelen is bepaald, dat bij algemene maatregel van bestuur, met afwijking van het in of krachtens de betreffende wet bepaalde, bijzondere regelen met betrekking tot de uitkering kunnen worden gesteld „ten aanzien van verzekerden, voor wie laatstelijk voor hun ongeschiktheid tot werken — of (Werkloosheidswet) voor het intreden van hun werkloosheid — een werktijdregeling gold, krachtens welke een normale werkweek van gemiddeld minder dan 6 dagen van toepassing was”. Voorwaarde is derhalve, dat er vóór het betreffende tijdstip een verkorte werkweek gold. De hier aan het woord zijnde leden achtten het evenwel niet uitgesloten, dat er uitvoeringsorganen zullen zijn — en dit geldt dan met name de bedrijfsverenigingen —, die om administratieve of andere redenen in *alle* gevallen een vijfdaagse uitkeringsregeling willen toepassen. De behoefte daaraan zal, naar hun oordeel, vooral dan aanwezig zijn, indien voor de gehele bedrijfstak of voor het grootste deel daarvan een vijfdaagse arbeidsweek geldt. Deze leden meenden, dat het gewenst is aan de uitvoeringsorganen in een dergelijke situatie de ruimte te geven in *alle* gevallen de uitkering op basis van vijf dagen per week te verstrekken. Zij vroegen of de bewindsman bereid is om aan deze wens tegemoet te komen.

Artikel V, onder A. Verschillende leden constateerden, dat de bewindsman voor wat betreft de Werkloosheidswet een onderscheid meende te moeten maken tussen onderbrekingswerkloosheid enerzijds en werkloosheid na het einde van de dienstbetrekking anderzijds. Alleen in de eerste situatie wordt de mogelijkheid geopend een uitkeringssysteem op basis van 5 dagen toe te passen. Hoewel de hier aan het woord zijnde leden begrip hadden voor de ter zake door de bewindsman aangevoerde argumenten, vroegen zij zich toch af, of de bedrijfsverenigingen op deze wijze niet in te sterke mate worden gebonden. In het merendeel van de gevallen immers zal de werkloze werknemer weer bemiddeld worden naar een werkgever binnen de oorspronkelijke bedrijfstak. Geldt in het grootste deel van deze bedrijfstak een vijfdaagse werkweek, dan heeft het naar de mening van deze leden geenszins bezwaarlijk te zijn, ook voor de Werkloosheidswet in *alle* gevallen een uitkeringssysteem op basis van 5 dagen te hanteren. Deze leden gaven de bewindsman daarom in overweging, het bepaalde onder A — het nieuwe zevende lid van artikel 21 van de Werkloosheidswet — zodanig aan te passen, dat de bedrijfsverenigingen ter zake voldoende bewegingsvrijheid wordt gelaten.

Vele leden deden de suggestie, de woorden „anders dan ten gevolge van ontslag uit hun dienstbetrekking en” uit het nieuw voorgestelde lid van artikel 21 van de Werkloosheidswet te doen vervallen. Daardoor wordt nl. de mogelijkheid geopend (niet de verplichting opgelegd) om bij algemene maatregel van bestuur een vijfdaagse uitkeringsweek in te stellen

voor werklozen, die uit hun dienstbetrekking zijn ontslagen. Hieraan kan naar hun oordeel behoefte bestaan, wanneer een gehele bedrijfstak, b.v. die van de bouwnijverheid, een verkorte werkweek invoert. Aangezien in het voorgestelde lid staat: „ten aanzien van werknemers” en niet: „ten aanzien van de werknemers” blijft de mogelijkheid bestaan de vijfdaagse uitkeringsweek tot bepaalde groepen arbeiders te beperken.

Artikel V, onder C. Verschillende leden vroegen zich af, of, met het oog op het bepaalde sub C, onder 3 — onderdeel *d* van het tweede lid van artikel 28 van de Werkloosheidswet — tijdens een periode van werkloosheid na een vijfdaagse werkweek de inkomsten uit bijverdiensten over de vrije zaterdag voor aftrek van de uitkering krachtens de Werkloosheidswet in aanmerking zullen komen. Deze leden meenden de hier gestelde vraag ontkennend te moeten beantwoorden.

Artikel V, onder D. Vele leden vroegen zich met vrees af, of de voorgestelde tekst tot gevolg kan hebben, dat een werknemer, die normaal op zondag werkt, maar bij voorbeeld op donderdag een vaste rustdag heeft, over 2 dagen, nl. de zondag en de donderdag, geen uitkering zal krijgen.

Naar het oordeel van deze leden is de voorgestelde tekst in ieder geval minder duidelijk dan die van het huidige artikel 31, eerste lid, van de Werkloosheidswet.

Vertrouwende, dat de Staatssecretaris bereid zal zijn het bovenstaande vóór de openbare behandeling van het wetsontwerp schriftelijk te beantwoorden, is de commissie van oordeel, dat die behandeling daarmee voldoende zal zijn voorbereid.

Aldus vastgesteld 15 juni 1961.

VAN LIENDEN
DE KORT
SUURHOFF
KIKKERT
VAN LIER
ROEMERS
MULDERS
VAN EIBERGEN
DE WOLF
ZWANIKKEN
DE VREEZE
BERGER
COUZY
VAN NIEROP
CORVER.